

Briselē, 2023. gada 8. novembrī
(OR. en)

14904/23

LIMITE

AG 132
PE 131
INST 428
FREMP 311

Starpiestāžu lieta:
2022/0902(APP)

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome

Iepr. dok. Nr.: 10278/23 + REV 1-2

Temats: Priekšlikums – PADOMES REGULA par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlšanu tiešās vispārējās vēlēšanās, ar ko atceļ Padomes Lēmumu 76/787/EOTK, EEK, *Euratom* un Aktu par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlšanu tiešās vispārējās vēlēšanās, kurš pievienots minētajam lēmumam ("Eiropas vēlēšanu likums")
– politikas debates

Lai sagatavotos politikas debatēm Vispārējo lietu Padomē 2023. gada 15. novembrī, pielikumā pievienots prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments.

VISPĀRĒJO LIETU PADOME, 2023. GADA 15. NOVEMBRIS
DISKUSIJU DOKUMENTS PAR EIROPAS VĒLĒŠANU LIKUMU

Savas prezidentūras sākumā prezidentvalsts Spānija paziņoja, ka tā turpinās strādāt pie Eiropas vēlēšanu likuma. Tā apņēmas, no vienas puses, aicināt dalībvalstis politiskā ziņā pašus svarīgākos jautājumus (tādus kā Eiropas vēlēšanu apgabals un transnacionāli saraksti) apspriest politikas debatēs Vispārējo lietu Padomē. No otras puses, tā apņēmas sarīkot tehniska rakstura debates, šādā nolūkā sadalot grupās pantus, par kuriem dalībvalstīm ir vislielākā vienprātība; grupējuma pamatā ir prezidentvalsts Zviedrijas rīkotās aptaujas rezultāti.

Saskaņā ar pirmo apņemšanos un ņemot vērā to, cik lielu nozīmi šim dosjē piešķir Eiropas Parlaments, kā arī tā saikni ar plašākām debatēm par Eiropas nākotni kontekstā ar COFE secinājumiem, prezidentvalsts Spānija uzskata, ka ir lietderīgi šīs politiskās debates sarīkot Vispārējo lietu padomē 15. novembrī. Debašu mērķis ir sniegt norādes turpmākajam darbam pie šā priekšlikuma, konkrēti, attiecībā uz Eiropas vēlēšanu apgabala un transnacionālo sarakstu priekšlikumiem.

Šie jautājumi sākotnēji tika risināti jau iepriekšējo prezidentūru laikā. Ievērojams skaits dalībvalstu norādīja, ka tās nevar atbalstīt transnacionālus sarakstus, savukārt cita dalībvalstu grupa uzskatīja, ka ir svarīgi, lai Padome šos priekšlikumus izskatītu padziļināti. Konkrēti, pirmās un vienīgās politiskās debates par Eiropas vēlēšanu likuma priekšlikumu notika Čehijas prezidentūras laikā, Vispārējo lietu padomē 2022. gada 18. oktobrī. Tajās dalībvalstis pauda sākotnējās nostājas attiecībā uz šiem jautājumiem. Prezidentvalsts Zviedrijas rīkotajā aptaujā par Eiropas vēlēšanu likuma normatīvo daļu 13–15 dalībvalstīm kāds no 15. panta (par vienoto vēlēšanu apgabalu) punktiem bija “nepieņemams”, un savu nostāju tās pamatoja, cita starpā, ar būtiskām juridiskām un institucionālām problēmām valsts līmenī.

Prezidentvalsts Spānija uzskata, ka ir pamatoti ilgtermiņā censties Eiropas vēlēšanās saskaņot dalībvalstu vēlēšanu sistēmas, vienlaikus ņemot vērā, ka ir jāsaglabā dažādo dalībvalstu vēlēšanu principi, kuri bieži ir saistīti ar Savienības valstu konstitucionālo pamatu.

Eiropas vēlēšanu likuma sākotnējā tekstā ir ierosināts izveidot Eiropas Savienības mēroga vēlēšanu apgabalu (15. pants) ar šādiem elementiem: 28 deputātu mandāti (vismaz pirmajās vēlēšanās), kuru ievēlēšanai Eiropas pilsoņi izmantotu balsi, kas nebūtu balss, ko izmanto deputātu ievēlēšanai no valstu sarakstiem (12. panta 1. punkts). Šim transnacionālajam balsojumam tiktu izvirzīti vairāki transnacionāli saraksti, ko veidotu dažādas Eiropas vēlēšanu vienības (partijas, koalīcijas, grupas utt. 2. pants), kas izvirzītu kandidātus šīm vēlēšanām.

Transnacionālajos sarakstos būtu 28 kandidāti, tie būtu slēgti saraksti, uz kuriem būtu Eiropas vēlēšanu vienības logotips. Saraksti būtu sadalīti trijās iedaļās ar trijām pozīcijām, un katru no šīm trijām pozīcijām aizpildītu ar vienu kandidātu no katras no trijām dalībvalstu grupām, ko izveidotu atbilstoši demogrāfiskajam lielumam. Visbeidzot, mandātus sadalītu atbilstoši *D'Hondt* sistēmai.

Prezidentvalsts Spānija ir iecerējusi turpināt tehnisko darbu, balstoties uz prezidentvalsts Zviedrijas aptaujas rezultātiem. Tādējādi varētu sākt strādāt pie pantiem, kas attiecas uz divkāršas balsošanas aizliegumu (4. panta 2. un 3. punkts) un par balsošanas piekļūstamību (7. pants). Ja tiktu panākta vienprātība, varētu sākt apspriest citas pantu grupas, kas attiecas uz dzimumu, vēlēšanu kampaņu vai rezultātu pasludināšanu. Jāatzīmē, ka, lai virzītos uz priekšu teksta apspriešanā, tehniskajās diskusijās galvenā uzmanība tiks pievērsta nevis pantu formulējumam, bet gan tam, kuri būtiskie elementi ir pieņemami.

PADOMES DEBATĒS APSPRIEŽAMIE JAUTĀJUMI

- Pēc dalībvalstu domām, vai ir iespējams ķerties pie vēlēšanu likuma politiskāko jautājumu apspriešanas?
- Vai Padome piekrīt pamatidejai par transnacionālajiem sarakstiem un Eiropas vēlēšanu apgabalu? Vai pastāv galvenokārt tehniska rakstura problēmas?